TEMA DEL DIA

TURISME EN TEMPS DE PANDÈMIA ▶Mai s'havien vist tants muntanyencs com aquest estiu a l'alt Berguedà i a la Cerdanya. A les zones i les rutes més conegudes del parc natural del Cadí-Moixeró no s'esperaven tants visitants, i els gestors de l'entorn asseguren que miren d'adequar els espais

L'augment del turisme de muntanya aquest estiu desborda les previsions al Cadí-Moixeró

▶La xifra de visitants als llocs més concorreguts del parc natural doblava la de l'any passat el juliol, i a l'agost encara n'hi han anat més

Abel Gallardo Soto

BAGÀ

PEDRATOUR

Grup de visitants fent barranquisme a l'alt Berguedà aquest estiu

■ Mentre que el nombre d'avions que s'enlairen a l'aeroport del Prat és mínim, el nombre de muntanyencs al parc natural del Cadí-Moixeró s'ha disparat fins a xifres insòlites. «Ha desbordat totes les previsions», afirma el director del parc, Jordi Garcia Petit, i és que s'ha registrat un increment de visitants molt important a les rutes i els llocs més coneguts d'aquest entorn de l'alt Berguedà i la Cerdanya. Les dades del mes de juliol indiquen que hi ha itineraris i zones per on passen rius on l'increment és superior al 100%, i la sensació del responsable del parc és que a l'agost, tot i que encara no hi ha xifres, encara hi han anat més muntanyencs. Una xifra que, malgrat els recels per l'impacte de la massificació a l'espai natural, Garcia Petit i els responsables de refugis de l'alt Berguedà valoren positivament.

Segons dades dels comptadors del parc, al Pedraforca hi van pujar el juliol 440 muntanyencs, exactament el doble que en el mateix període de l'any passat. Però hi ha espais molt més concorreguts. «La gent prefereix les zones de riu i les més emblemàtiques, i en aquests indrets el creixement ha estat molt important», afegeix. En aquest sentit, a les fonts de l'Adou, del riu Bastareny, a uns sis quilòmetres de Bagà, hi van passar el juliol 6.600 persones, mentre que la xifra de fa un any era de 2.900. Les rutes menys dificultoses i que es poden fer en família també són molt concorregudes aquest estiu, i el mes de juliol 2.400 excursionistes van fer l'itinerari de la Llúdriga, que surt de Martinet de Cerdanya i segueix un tram del riu Segre, mentre que l'any passat n'hi van passar, en el mateix període, 1.000. Per la ruta del Trencapinyes, molt a prop del coll de Pal i que passa pel mirador dels Orris, hi van passar el mes passat 1.800 persones (un 50% més que el 2019), i pel camí del coll del Verdet, a l'entorn del Pedraforca i que ressegueix un itinerari que passa per Saldes i Gósol, 5.000 excursionistes (el 66% més).

Algunes veus han alertat aquest estiu que els pàrquings habilitats al parc natural i l'entorn no donen l'abast pel creixement tan important de visitants i, fins i tot, el president de l'Agència del Desenvolupament del Berguedà, Lluís Vall, ha avisat que «no es disposa a la comarca d'eines de gestió de turisme», i que si les xifres es repeteixen «s'hauran de buscar». El Grup de Defensa de la Natura del Berguedà també ha demanat solucions a una massificació preocupant. Han posat el focus als Empedrats, un espai natural protegit que aquest any ha vist créixer de forma espectacular el nombre de visitants, i la poca capacitat de la zona d'aparcament que hi ha a prop, tenint en compte la quantitat de cotxes que hi estan arribant aquest estiu.

El responsable del parc Cadí-Moixeró afirma que amb els ajuntaments s'impulsen projectes per condicionar l'entorn tot tenint en compte el creixement constant, que ja va experimentant any rere any, el parc. Està clar, però, que l'increment d'aquest estiu és del tot inusual. «Si hi ha molta més gent, hi ha més incivisme. Però no es tracta d'una problemàtica generalitzada i són una minoria els que no respecten l'entorn», assegura el director del parc.

Les mesures de seguretat impedeixen als refugis aprofitar tota l'afluència de visitants

Molts turistes hi van a passar només el dia i no hi pernocten, però els refugis tenen la capacitat limitada

A.G.S. BAGÀ

■ Al refugi de Rebost, a coll de Pal, hi ha espai per a 50 visitants, però aquest estiu només n'acullen entre 20 i 22. Les mesures de seguretat impedeixen que n'hi pernoctin més. Altres refugis consultats, com el dels Rasos de Peguera, a Castellar del Riu, o Quatre Cases, el terme de Castellar de n'Hug, es troben en una situació similar. «És un estiu molt estrany perquè s'han disparat més que mai els menús de migdia. Abans en fèiem uns deu, i ara hi ha molts dies que n'arribem a fer 50», explica el responsable del refugi de Rebost, Cinto Vilà.

En aquest refugi també han vist aquest estiu un perfil nou de visitant que hi pernocta, menys habituat a la muntanya. «N'hi ha que es pensen que són en un alberg i demanen uns serveis que no són propis d'un refugi. Aquí, per exemple, no ens arriba la xarxa elèctrica i generem electricitat amb plaques solars i un generador. S'ha d'estalviar energia i n'hi ha que no ho fan», afirma Vilà.

«Altres anys passaven més persones que feien rutes i ara n'hi ha que venen de casa seva i se n'hi tornen», indica Raquel Padró, de Quatre Cases, i, per altra banda, Lídia Molano, del refugi dels Rasos de Peguera, afirma que «hem tingut una resposta molt bona per part de gent de la mateixa comarca, tant per als menús de migdia com per pernoctar. Sí que hi ha hagut gent que ens ha comentat que havia vingut fa anys a l'estació d'esquí i que ara havien volgut tornar-hi, i també n'hi havia que era la primera vegada que venien».

ACN

Excursionistes al Pedraforca, el juliol

Per actes incívics es refereix sobretot a visitants que estacionen el vehicle en camins i accessos, i molesten. «També hi ha hagut gent que ha dit que ha vist una bossa d'escombraries llençada, i està clar que això no pot ser. Però per una que en trobis no pots dir que l'entorn és brut», afegeix.

Turistes amb autocaravanes

Els turistes que aquest any han agafat l'autocaravana i han visitat els entorns del parc natural també han augmentat de forma notòria. «La presència de furgonetes i autocaravanes és bastant superior. Es pot aparcar l'autocaravana en espais on els vehicles poden estacionar, sempre que no s'hi posin elements a l'exterior que evidenciïn que s'hi està acampant», explica Garcia Petit. Per acampar, cal autorització del propietari del terreny, i als espais protegits cal l'autorització de l'òrgan rector.

El responsable del parc afirma que s'han vist autocaravanes a llocs on no podien estar aparcades, però també destaca que la majoria ho feien en espais habilitats i que, de fet, s'estan preparant espais per a aquest perfil de turista. «A Martinet ja van condicionar un espai per a autocaravanes l'any passat i aquest any se n'ha habilitat un a l'antic càmping de Castellar de n'Hug», afirma.

Els refugis de l'entorn i empreses turístiques afirmen que al Berguedà hi ha més turistes poc habituats a la muntanya impulsats sobretot per les dificultats, aquest estiu, de fer vacances en un altre país. El turisme de proximitat ha estat la vàlvula d'escapament dels qui volien desconnectar. La directora de l'empresa Pedratour, Marinel·la Mosquera, que s'encarrega de programar activitats a la ruta Cavalls de Vent, entre altres entorns, afirma que han rebut moltes trucades de clients que van poc a la muntanya i han hagut de coordinar i aconsellar activitats per a aquest perfil de visitant.

En aquest establiment han rebut el 20% més de trucades que l'any passat, però han atès una quantitat similar de clients perquè no han pogut absorbir la demanda, ja que les empreses que fan activitats a la comarca o els llocs on poden pernoctar els turistes no tenen capacitat per atendre'n més.

ARXIU/ORIOL TRASSERRA

Visitants als Empedrats

«Aquest estiu ens trobem molta gent amb pocs hàbits d'anar a la muntanya»

▶ Jordi Torras, responsable del refugi de Malniu, explica que la pandèmia ha canviat la tipologia dels visitants del llac i el seu entorn; hi ha qui el fa servir com una platja tot i que el bany hi està prohibit

Pau Brunet
MERANGES

PAU BRUNET

Persones caminant i d'altres prenent el sol, a tocar del llac de Malniu, la segona setmana d'agost

La fal·lera de moltes persones per traslladar enguany a rieres i gorgs les activitats que a l'estiu habitualment duien a terme a la platja ha arribat també al llac de Malniu, a 2.250 metres d'altitud. Aquest espai de la Cerdanya, que forma part de la zona natural Tossa Plana de Lles-Puigpedrós, presenta aquests dies una munió de gent repartida amb les seves tovalloles i neveres per tot l'entorn del llac, com si d'una cala es tractés. I hi ha qui també ho aprofita per fer-s'hi una remullada, tot i que el bany hi està prohibit.

«Està sent un estiu molt estrany», explica Jordi Torras, responsable del refugi de Malniu, des d'on surt un camí d'uns tres quilòmetres i de no gaire dificultat que permet arribar al llac. Si bé cada any per aquestes dates hi ha força afluència de gent a la zona, Torras fa notar que enguany «hi ha molta gent amb pocs hàbits d'anar a la muntanya». Durant el recorregut –ja sigui cap a mig matí o ja entrada la tarda– és fàcil trobar-se persones amb xancletes, banyador, la tovallola penjada a l'esquena i, alguns, també, amb l'altaveu sense cables fent sonar la música a tot drap.

El refugi disposa d'un aparcament d'unes 80 places, tot i que la xifra pot variar depenent de si hi estacionen més o menys autocaravanes i furgonetes. Cal pagar tres euros, o deixar el cotxe carretera avall, a uns dos quilòmetres de distància. «Tenim la capacitat que tenim i quan s'omple ja no pot pujar ningú més. Sempre queda gent fora i no sé dir quanta; però, sí que és cert que aquest estiu hi ha hagut dies que l'hem tingut ple ja força d'hora al matí», observa Torras.

El refugi té un aparcament d'unes 80 places que sol quedar omplert a mig matí i, enguany, més d'hora de l'habitual

Respecte al comportament incívic d'alguns visitants a la zona del llac i l'entorn, el responsable del refugi explica que ells només poden exercir una funció informativa. També lamenta la resposta «enfadada» d'algunes persones –i no pocques, remarca– a qui s'ha demanat que es posessin la mascareta perquè no la portaven o que mantinguessin les distàncies dins les instal·lacions del refugi.

«Hem dit que no a moltes trucades»

Per a aquells que volen passar la nit a la zona de Malniu, hi ha el refugi i també una zona d'acampada a escassos metres. La demanda per fer servir una de les dues opcions ha crescut, afirma Torra. «Durant l'agost hem tingut una bona ocupació del càmping i tant per al refugi com per al menjador hem hagut de dir que no a moltes trucades», diu, i afegeix que les mesures de seguretat exigides per la Generalitat han reduït considerablement la capacitat de l'establiment, que ha passat de poder oferir 54 places a cobert a unes 20-25, depenent de si hi ha grups i del nombre de persones que en formen part. Els protocols d'higiene també han canviat. «Podem atendre menys gent, però tenim molta més feina per la desinfecció i preparació de les instal·lacions», conclou Torra.

La normativa vigent no permet banyar-se en llacs d'alta muntanya per protegir la fauna i la flora que hi habita

Tampoc s'hi poden fer activitats aquàtiques ni cap altra que pugui contaminar l'aigua

REDACCIÓ MANRESA

Tot i que la xarxa va plena d'articles que fan llistes de llocs de somni on banyar-se entre muntanyes, el cert és que les diferents normatives que regulen actualment els parcs naturals catalans prohibeixen explícitament el bany als llacs d'alta muntanya. La Generalitat, a través del web *Parc de Catalunya*, explica que als estanys pirinencs hi ha una notable diversitat d'espècies i que ba-nyar-s'hi (o deixar-hi banyar el gos) podria malmetre, per exemple, els ous diminuts i les larves dels amfibis que hi viuen. A més, les cremes solars, els repel·lents d'insectes i els fongs microscòpics que portem a la pell també els poden matar ràpidament quan es dissolen a l'aigua. En parcs com el de l'Alt Pirineu o el d'Aigüestortes només es pot entrar a l'aigua per dur a terme activitats de recerca i cal autorització de l'òrgan gestor de l'espai (l'obtenció d'aquesta autorització es fa online).

P. B.

El llac de Malniu és dins d'una zona natural protegida